

Záverečná karta projektu

Názov projektu

Evidenčné číslo projektu

APVV-19-0419

100 rokov Trianonskej zmluvy

Zodpovedný riešiteľ **doc. JUDr. Erik Štenpien, PhD.**

Príjemca **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach - Právnická fakulta**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

UPJŠ v Košiciach, Právnická fakulta, Katedra dejín štátu a práva

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

Projekt nemal zahraničné spoluriešiteľské organizácie, len jednotlivcov.

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

Projekt nebol zameraný na vytvorenie patentov, vynálezov alebo úžitkových vzorov.

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

- 1.06. vedecké práce publikované v recenzovaných vedeckých časopisoch v SR (časopis Studia Iuridica Cassoviensia od č. 2/2023 je registrovaný v databáze Scopus)
- PANDY Dávid (100%): Polepšovacia výchova na území dnešného Slovenska od počiatku 20. storočia do druhej svetovej vojny In: Studia Iuridica Cassoviensia. - ISSN 1339-3995. - Roč. 9, č. 1 (2021), s. 56-69,
Link: https://sic.pravo.upjs.sk/ecasopis/92021-1/5_pandy_polepsovacia_vychova.pdf
 - BIRHER Nándor (100%): Courier report of the diplomat of the Monarchy: János Csiszárík, 8 – 24 July 1924. In: Studia Iuridica Cassoviensia. Vol. 10. 2022, No.2. 40 – 47.
Link: [3_birher_nandor_report.pdf](#) (upjs.sk)
 - KONCZ, Ibolya Katalin (100%): The evolution of hungarian patent right regulations in the period between the first and the second world war. In: Studia Iuridica Cassoviensia. Vol. 10. 2022, No.2. 62 -69.
Link: [5_koncz.pdf](#) (upjs.sk)
 - PANDY, Dávid: Vojenské vyzvedačstvo a Trianon /Military Espionage and Trianon) In: Studia Iuridica Cassoviensia, r.11, č.2, Košice, 2023, str. 27, ISSN: 1339-3995.
Link: <http://sic.pravo.upjs.sk/index.php/sk/8-aktualne-cislo#gsc.tab=0>
 - PIŠTEJOVÁ, Lucia: Podpis a ratifikácia Trianonskej mierovej zmluvy (The Signature and Ratification of the Treaty of Trianon) In: Studia Iuridica Cassoviensia, r.11, č.2, Košice, 2023, str. 38, ISSN: 1339-3995.
Link: <http://sic.pravo.upjs.sk/index.php/sk/8-aktualne-cislo#gsc.tab=0>
 - VRANA, Vladimír: Od rozpadu Rakúsko-Uhorska až po prijatie Trianonskej mierovej zmluvy. (from the collapse of Austro-Hungarian Monarchy to the acceptance of Trianon

Peace Treaty). In Štát a právo [online]. 2022, vol. 9, no. 4. 325-335

Link: <https://www.prf.umb.sk/o-fakulte/pre-verejnost/vedecky-casopis-stat-a-pravo/archive-archiv/2022/4-2022/vladimir-vrana/>

1.07. Vedecké práce publikované v recenzovaných vedeckých časopisoch v zahraničí (časopis Journal of European History of Law registrovaný v databáze Scopus):

- NAGY, Péter: Hungarian Scholar of Czechoslovak Law in USA. The Life and Work of Mikós Ujlaki. In: Journal of European History of Law, 14:2/2023. str. 104 – 111

- ŠTENPIEN, Erik: Peace conference in Paris and negotiations with Germany in 1919. In: Glossa Iuridica – Trianon. Roč. VIII č. 3, (2021), ISSN 2064-6887, str. 63 - 83.

Link: <https://ajk.kre.hu/index.php/glossa-iuridica> - doteraz najcitovanejšia práca v rámci projektu

1.10. Vedecké monografie (v rozsahu aspoň 3 AH) publikované v SR:

- BIRHER, Nándor – BERTALAN, Péter Tamás: Vatican diplomacy around Trianon from a Hungarian Perspective. Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2024.

- KONCZ I.bolya K.atalin: The Impact of industrial and technological Changes on state social Policy and social Structure in the first Half of the 20th Century in Hungary. Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2024.

- KOVÁČOVÁ, Dominika – PIŠTEJOVÁ, Lucia (ed.) – VAŇA, Ivan: Hranice Československej republiky optikou Versaillského mierového systému. Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2024.

- MISKOLCZI BODNÁR, P.éter: Impact of legislation and law enforcement on the content of contracts with particular regard to the time of World War I and the Treaty of Trianon. Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2024.

- SUDZINA, Milan (ed.) - ŚWIRGOŃ-SKOK, Renata - KOSIOR, Wojciech: Ownership rights protection in Polish and Slovak law - comparative law analysis. Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2024.

- ŠTENPIEN, Erik: Municipálne zákonodarstvo Uhorska ako predobraz potrianonských zmien verejnej správy na Above a v Turni. Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2024.

- DOBROVIČ, Ľuboš (ed.) – VRANA, Vladimír: Antické paradigmy a Trianonská zmluva. Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2024.

Uplatnenie výsledkov projektu

Výsledky projektu sú uplatniteľné v praxi odberateľskej organizácie - Dejepisného spolku v Košiciach, pre ktorý boli ako aplikačné výstupy realizované prednášky členmi riešiteľského kolektívu. Dejepisný spolok sa zaoberá najmä regionálnymi dejinami, poznatky prezentované na prednáškach využije vo svojej vedeckej činnosti a popularizácii dejín pre obyvateľov Košíc a východoslovenského regiónu.

Výsledky projektu budú využívané v pedagogickej činnosti členov riešiteľského kolektívu na skvalitnenie výučby najmä moderných svetových a domácich právnych dejín. Očakáva sa v najbližších rokoch pretrvávajúce výskumné zámery Katedry dejín štátu a práva, ktorý sa prejaví vo vypisovaní tém záverečných prác i v školení doktorandov. Od septembra 2024 bude na Katedru dejín prijatý nový doktorand, ktorého témou bude Trianonská zmluva a možnosti zmierenia s Maďarskom. Poznatky získané doterajším výskumom nepochybne významne prispievajú k skvalitneniu jeho doktorandskej prípravy a v neposlednom rade i pri príprave jeho dizertačnej práce.

Samotný projekt bol akýmsi prvým stupňom k zmiereniu slovenských a maďarských (nielen právnych) historikov. Naše postoje boli do veľkej miery kolegami z Maďarska akceptované a budú prezentované v výučbovom procese i vo vedeckej praxi.

Výskum súkromnoprávnej sekcie projektu prispeje k skvalitneniu pripravovanej rekodifikácie súkromného práva SR.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

S ohľadom na ciele, ktoré si projekt dával konštatujem, že jeho primárny cieľ bol naplnený. K čiastkovým cieľom:

1. vývin diplomacie so zreteľom na vojnové právo od rímskeho práva až po súčasnosť bol preskúmaný na vynikajúcej úrovni, a to nie len zo strany slovenských riešiteľov, ale aj zo strany maďarských kolegov. Poznatky zhrňujú a predstavujú monografie autorov Birher -

Bertalan (kolega nebol riešiteľom, ale aktívne sa do prípravy monografie zapojil) a Dobrovič - Vrana.

2. kľúčová čiastková úloha - bola diskutovaná na konferenciách, ktorých výstupmi sú zborníky, poznatky boli publikované v domácich a zahraničných (aj scopusových) časopisoch. Záverečné poznatky zhrňuje monografia autorov Kováčová - Pištejová - Vaňa. Čo sa týka miestnej správy, v priebehu riešenia došlo k významnému posunu poznania uhorských municipálnych zákonov (systém platil v roku 1920 aj na Slovensku). Monografia zodpovedného riešiteľa predstavuje tieto poznatky a recenzentmi bola v posudkoch označená za priekopnícku.

3. významným aspektom štátnej moci je právny systém a sociálna štruktúra - z tohto hľadiska považujem záverečné monografie autorov Miskolczi, Koncz, ale najmä Sudzina - Skok - Kosior za kľúčové a plne spôsobilé na prezentáciu záverečných poznatkov. v období 3 rokov po ukončení financovania sa ešte pripravujú 2 monografie (kolektívy Fico - Pandy a Nagy - Boóc - Stipta), ktoré túto oblasť ešte doplnia.

4. trianonskú zmluvu a Versailleský systém podrobne analyzuje už spomínaná monografia kolektívy Kováčová - Pištejová - Vaňa. Autori už počas riešenia projektu publikovali v tejto oblasti viacero kvalitných článkov (aj v zahraničí) Aspekt medzinárodného práva, na ktorý sme sa zaviazali pri začatí projektu, kvôli materskej dovolenke riešiteľky doc. Treščákovéj nebol doriešený - riešiteľku sa nám nepodarilo nahradiť iným rovnako kvalifikovaným kolegom.

5. účasť poľských kolegov a kolegu Vaňu, ktorý sa venoval oblasti Spiša je dôkazom toho, že tento bod cieľov bol naplnený. Toto sa týka aj bodu 6 - počet prednášok podľa Zmluvy s odberateľom výskumu bol naplnený. Boli organizované stretnutia so študentmi a verejnosťou - workshopy o danej téme s hojnou diskusiou. Dokonca mám za to, že sa nám podarilo naštartovať akúsi prvú fázu zmierenia medzi (nie len právnymi) historikmi zo Slovenska a Maďarska.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

With regard to the goals that the project set for itself, I conclude that its primary goal was fulfilled. To the sub-goals:

1. the development of diplomacy with regard to the law of war from Roman law to the present has been examined at an excellent level, not only by Slovak researchers, but also by Hungarian colleagues. The findings are summarized and presented by the monographs of the authors Birher - Bertalan (the colleague was not the researcher in this project, but actively participated in the preparation of the monograph) and Dobrovič - Vrana.
2. key partial task - it was discussed at conferences, the outputs of which are proceedings, findings were published in domestic and foreign (including Scopus) journals. The final findings are summarized in the monograph by the authors Kováčová - Pištejová - Vaňa. As for local administration, in the course of the solution there was a significant shift in the knowledge of Hungarian municipal laws (the system also applied in Slovakia in 1920). The monograph of the responsible researcher presents this knowledge and was marked as pioneering by the reviewers.
3. an important aspect of state power is the legal system and social structure - from this point of view, I consider the final monographs of the authors Miskolczi, Koncz, but especially Sudzina - Skok - Kosior to be key and fully capable of presenting the final findings. in the period of 3 years after the end of the financing, 2 monographs are still being prepared (collectives Fico - Pandy and Nagy - Boóc - Stipta), which will supplement this area.
4. The already mentioned monograph of the collective Kováčová - Pištejová - Vaňa analyzes the Treaty of Trianon and the Versailles system in detail. The authors have already published several high-quality articles in this area (also abroad) during the implementation of the project. The aspect of international law, which we committed to at the start of the project, was not resolved due to the maternity leave of the researcher doc. Treščáková - we were unable to replace the researcher with another equally qualified colleague.
5. the participation of Polish colleagues and colleague Vaňa, who was dedicated to the area of Spiš, is proof that this point of the goals was fulfilled. This also applies to point 6 - the number of lectures according to the Contract with the research customer has been fulfilled. Meetings with students and the public were organized - workshops on the given topic with abundant discussion. I even think that we managed to start a kind of first phase of

reconciliation between (not only legal) historians from Slovakia and Hungary.